

**Комплексныя заданні
для паўтарэння і сістэматызацыі
вывучанага па тэме “Лічэбнік”**

Частка А

А1. Адзначце словы, якія з’яўляюцца лічэбнікамі:

- 1) па-трэцяе;
- 2) трайняты;
- 3) траіцца;
- 4) сямёра;
- 5) пяты.

А2. Адзначце словазлучэнні, у якіх няма лічэбнікаў:

- 1) трайны падлік;
- 2) васьмёра канькоў;
- 3) атрымаць дзясятку;
- 4) працаваць упяцярых;
- 5) першы заробак.

А3. Адзначце словазлучэнні, у якіх лічэбнікі ўваходзяць ў склад сінтаксічна непадзельных адзінак мовы:

- 1) пяты дом;
- 2) пяцёра вучняў;
- 3) шэсць кіламетраў;
- 4) адны вароты;
- 5) адны вучні.

А4. Адзначце спалучэнні, у якіх падкрэсленыя падкрэсленыя словы з’яўляюцца лічэбнікамі:

- 1) адны акулеры;
- 2) адны дзяўчаты;
- 3) адны хлопцы;
- 4) адзін рад;
- 5) адна студэнтка.

А5. Адзначце простыя лічэбнікі:

- 1) дзвесце;
- 2) трыццаць;
- 3) сорок;
- 4) дзявяцера;
- 5) трохсоты.

А6. Адзначце складаныя лічэбнікі:

- 1) шэсцьдзясят;
- 2) адзінаццаць;
- 3) чатырыста;
- 4) сто пяць;
- 5) дзевяноста.

А7. Адзначце назоўнікі, якія могуць спалучацца з назоўнікамі тры і трое:

- 1) акно;
- 2) сястра;
- 3) лыжы;
- 4) студэнт;
- 5) незнаёмы.

А8. Адзначце прыклады з парушэннем спалучэння назоўнікаў з лічэбнікамі:

- 1) трое студэнтак;
- 2) васьмёра жарабят;
- 3) двое падручнікаў;
- 4) абедзве студэнткі;
- 5) абодва вучні.

А9. Адзначце спалучэнні з граматычнымі памылкамі:

- 1) аб першых поспехах;
- 2) трыма вучаніцамі;
- 3) абодвума вучнямі;
- 4) у другім радзе;
- 5) чатырма настаўнікамі.

А10. Адзначце правільна напісаныя словазлучэнні:

- 1) дванаццацю старонкамі;
- 2) васьмнаццацю вучнямі;
- 3) на сараках старонках;
- 4) шасцю школамі;
- 5) за сямю гарадамі.

А11. Адзначце зборныя лічэбнікі:

- 1) другі;
- 2) адно;
- 3) пяцёра;
- 4) шэсць;
- 5) абедзве.

А12. Адзначце словазлучэнні, у якіх зборныя лічэбнікі ва ўскосных склонах, акрамя вінавальнага, замяняюцца колькаснымі:

- 1) трое варот;
- 2) васьмёра куранят;
- 3) трое ботаў;
- 4) пяцёра вучняў;
- 5) абедзве студэнткі.

А13. Адзначце словазлучэнні, у якіх лічэбнік двое ўжыты правільна:

- 1) двое нажніц;
- 2) двое інжынераў;
- 3) двое футляраў;
- 4) двое азёр;
- 5) двое бяроз.

А14. Адзначце складаныя лічэбнікі, у якіх пішацца мяккі знак:

- 1) сем...сот;

- 2) вас...мідзясяты;
- 3) дзевяц...сот;
- 4) двухміл...ённы;
- 5) дзесяц...цю.

A15. Адзначце словазлучэнні, у якіх пры напісанні лічэбнікаў дапушчана памылка:

- 1) васьм'ю самалётамі;
- 2) дзевяноста кустамі;
- 3) пяцідзесяцю рублямі;
- 4) двухста аўдыторый;
- 5) чатырмастамі тамамі.

A16. Адзначце правільныя сцвярджэнні:

- 1) лічэбнік **шаснаццаць** з'яўляецца складаным;
- 2) лічэбнікі **сорак і сто** маюць толькі дзве формы;
- 3) форма жаночага роду лічэбніка **дзвесце** захоўваецца толькі ў назойным склоне, а ва ўскосных склонах гэта форма замяняецца формай мужчынскага роду;
- 4) простыя парадкавыя лічэбнікі змяняюцца на ўзор прыметнікаў з адпаведнай асновай;
- 5) правільнае напісанне колькаснага лічэбніка **999** у творным склоне дзевяццюстамі дзевяностамі дзевяцю.

A17. Адзначце спалучэнні, дзе ў напісанні лічэбнікаў дапушчана памылка:

- 1) з трохстамі пяццю;
- 2) з дзвюма рукамі;
- 3) трыццаць першы;
- 4) семнаццаты год;
- 5) на абодвух руках.

A18. Адзначце спалучэнні, дзе напісанне лічэбнікаў адпавядае нормам беларускай арфаграфіі:

- 1) двухсотшасцідзесяцівасьмімільярдны (даход);
- 2) стосоракпяць тысяч;
- 3) на тысячы дваццаці шасці старонках;
- 4) васьмюстамі дзевяцю рублямі;
- 5) сарака пяці студэнтамі.

A19. Адзначце няправільныя сцвярджэнні:

- 1) пры скланенні састаўных парадкавых лічэбнікаў змяняецца толькі апошняе слова;
- 2) зборныя лічэбнікі спалучаюцца з усімі назойнікамі мужчынскага роду;
- 3) пры скланенні спалучэння **паўтары тоны** назойнік **тона** ва ўсіх ускосных склонах ужываецца ў форме множнага ліку;
- 4) спалучэнне **тры восьмыя літра** запісана правільна;
- 5) назойнікі **гусі, людзі, свінні** спалучаюцца са зборнымі лічэбнікамі.

A20. Адзначце спалучэнні з правільна напісанымі лічэбнікамі:

- 1) у тысяча дзевяцьсот восемдзсят шостым годзе;

- 2) ста трыццаці мільённы;
- 3) паўтары патэльні;
- 4) убачыла дзвюх куранят;
- 5) тры п'ятых тэксту.

A21. Адзначце спалучэнні, у якіх дапушчаны арфаграфічныя памылкі:

- 1) шасцярыма студэнтамі;
- 2) без трох удзельнікаў;
- 3) аб трох сутках;
- 4) без траіх удзельнікаў;
- 5) абедзвюмя студэнткамі.

A22. Адзначце правільныя канструкцыі:

- 1) у паўтара днях;
- 2) паўтара дню;
- 3) з паўтара днём;
- 4) паўтары гадзіны;
- 5) паўтара вядра.

A23. Адзначце канструкцыі, у якіх пры напісанні лічэбнікаў дапушчаны памылкі:

- 1) тры восьмых;
- 2) дзевяць сотыя;
- 3) чатыры сёмыя;
- 4) шэсць адзінаццатых;
- 5) сем тысячных.

A24. Адзначце правільныя сцвярджэнні:

- 1) у сказе лічэбнік можа выконваць сінтаксічную ролю ўсіх членаў сказа;
- 2) у спалучэнні шасцёра студэнтаў лічэбнік скланяецца на ўзор прыметніка з зацвярдзелай асновай;
- 3) спалучэнне двое школьнікаў ў форме творнага склону пішацца так: дваімі школьнікамі;
- 4) лічэбнік чацвёрты мае аднакаранёвы зборны чацвёрэ;
- 5) лічэбнік дваццаць мае аднакаранёвы дваццацэра.

A25. Адзначце прыклады, у якіх ад выдзеленых лічэбнікаў правільна ўтвораны суадносныя формы меснага склону:

- 1) *семдзсят*—аб сямідзесяці;
- 2) *сто чатыры*—аб стах чатырох;
- 3) *паўтара*—аб паўтара;
- 4) *пяцёра*—аб пяці;
- 5) *дзе*—аб дзвюх.

A26. Адзначце прыклады, у якіх ад выдзеленых лічэбнікаў няправільна ўтвораны суадносныя формы творнага склону:

- 1) дзвяцэра—дзеваццю;
- 2) сорака—саракамі;
- 3) адзін—адным;
- 4) сямёра—семярымі;

5) сто—стамі.

A27. Адзначце правільна ўтвораныя сінтаксічныя канструкцыі з лічэбнікамі:

- 1) тры дуба;
- 2) сорок два чалавекі;
- 3) сто два апавядання;
- 4) дваццаць пяць школы;
- 5) чатыры дні.

A28. Адзначце няправільна ўтвораныя сінтаксічныя канструкцыі з лічэбнікамі:

- 1) два пісьмы;
- 2) пяцьдзясят пяць вучняў;
- 3) адна трэцяя ўрока;
- 4) два дужых хлопца;
- 5) паўтара працэнты.

A29. Адзначце спалучэнні з няправільна запісанымі парадкавымі лічэбнікамі:

- 1) пяці мільённы;
- 2) дзвесцепяцідзясяты;
- 3) шасцімільённыпершы;
- 4) дваццаць сем тысяч другі;
- 5) двухсоты.

A30. Адзначце сказы, у якіх правільна падрэслены дапаўненні:

- 1) Сямёра аднаго не чакаюць.
- 2) Мы сустрэлі трох сяброў.
- 3) Дзесяць дзеліцца на два.
- 4) Я прапусціў дзе лекцыі.
- 5) Плошча возера—сто квадратных метраў.

Частка В

B1. Выпішыце складаны колькасны лічэбнік:

- 1) статыццаціпяцітысячны;
- 2) восьмы;
- 3) трынаццаць;
- 4) трыста;
- 5) сорок.

B2. Запішыце спалучэнне **два польных ведра** па-беларуску.

B3. Ад колькаснага лічэбніка **трыццаць дзевяць** утварыце парадкавы. Запішыце гэты лічэбнік.

B4. Запішыце ў форме давальнага склону выраз **абое хлопчыкаў**.

B5. Запішыце выраз **чацвёрта афіцэраў** ў форме творнага склону.

B6. Якой часцінай мовы з'яўляецца падкрэсленае слова ў сказе У пакоі былі **адны** студэнты. Адказ запішыце ў форме творнага склону.

B7. Запішыце лічэбнік словамі, паставіўшы яго ў адпаведнай склонавай форме.

У 2000-ым годзе я закончыў БДУ.

В8. Запішыце канструкцыю **в чатырех метрах** па-беларуску.

В9. Знайдзіце назоўнік, які спалучаецца з лічэбнікам **трое**. Запішыце словазлучэнне «лічэбнік+назоўнік» у давальным склоне.

- 1) цётка;
- 2) кніга;
- 3) цяля;
- 4) дрэва;
- 5) мы.

В10. Далучыце да лічэбніка **двоє** займеннік **вы** і запішыце ўтворанае словазлучэнне ў форме роднага склону.

Адказы

Частка А

A1—4, 5	A16—2, 3, 4
A2—1, 3, 4	A17—1, 4, 5
A3—2, 3, 4	A18—1, 3, 4
A4—1, 4, 5	A19—2, 3
A5—2, 3, 4	A20—1, 3
A6—1, 3	A21—1, 5
A7—4, 5	A22—1, 4, 5
A8—1, 3	A23—1, 2
A9—2, 5	A24—1, 2, 3
A10—2, 5	A25—1, 3, 5
A11—3, 5	A26—1, 2, 5
A12—1, 2, 3	A27—2, 5
A13—1, 2	A28—4, 5
A14—2, 3, 4	A29—1, 2, 3
A15—1, 3, 4	A30—3, 4

Частка В

В1—трыста	В6—часціцай
В2—двапоўныявядры	В7—двухтысячным
В3—трыццацьдзвяты	В8--зачатырыкрокі
В4—абаімхлопчыкам	В9--траімцялятам
В5—чацвярыміафіцэрамі	В10--дваіхвас